

ความพร้อมด้านภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับ MICE CITY : การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ Chinese Readiness of Surat Thani International Airport with Mice City: The Study of Linguistic Landscape

พิชัย แก้วบุตร¹

Pichai Kaewbut²

(Received: November 20, 2018; Revised: March 26, 2019; Accepted: April 2, 2019)

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมไมซ์ (Meetings, Incentive, Conventions and Exhibitions - MICE) เป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการก้าวเข้าสู่การเป็นไมซ์ซิตี (MICE CITY) ปัจจุบันภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศหนึ่งที่มีอิทธิพลและมีบทบาทมากในสังคมโลก บทความวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการใช้ภาษาจีนในป้ายต่าง ๆ ของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2) เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงขีดความพร้อมด้านภาษาจีน (3) เพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนสู่ไมซ์ซิตี (MICE CITY) ในระดับชาติ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ป้ายภาษาจีนที่พบในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน (2) บุคลากรในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานียังมีความพร้อมด้านภาษาจีนไม่เพียงพอในการรองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบัน (3) การวางแผนแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนสู่ไมซ์ซิตี (MICE CITY) ในระดับชาติ ต้องดำเนินการโดยภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพและขยายขอบเขตสู่งานบริการด้านอื่น ๆ

คำสำคัญ: ภาษาจีน ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไมซ์ซิตี ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

Abstract

MICE (Meetings, Incentive, Conventions and Exhibitions) is the industry that makes more income to Thailand. Foreign languages will be the important factor to become the MICE CITY. Nowadays Chinese is the language that influences and takes important roles in the global society. The objectives of this research are (1) to study Chinese signs using in Surat Thani International Airport (2) to analyze the airport environment for Chinese readiness (3) to search for the way to prepare Chinese with MICE CITY.

The research revealed that (1) Chinese signs in the International Airport Surat Thani province are not in line with the current social context. (2) Chinese's ability of the foreign relation officers in Surat Thani International Airport are not effective enough to communicate with Chinese tourists. (3) The government sector should be the main agency to promote Chinese in MICE CITY for the unity and should expand works to all other travel services.

Keywords: Chinese, Surat Thani International Airport, MICE CITY, Linguistic Landscape

¹ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

² Lecturer, Faculty of Liberal Arts and Management Sciences, Prince of SongKla University, Surat Thani Campus.

บทนำ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและหลากหลายในภูมิภาคภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ส่งผลให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นเมืองที่สำคัญในการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ดังสถิติของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่สำรวจจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2560 โดยในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวน 1,423,698 คน และในปี พ.ศ. 2560 มีจำนวน 1,525,301 คน นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้น 101,603 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดคือ นักท่องเที่ยวชาวจีน (แผ่นดินใหญ่ ไต้หวัน และฮ่องกง) ซึ่งมีสถิติเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 57.09 16.02 และ 13.85 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561)

สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดสุราษฎร์ธานี						
สัญชาติ	มาเลเซีย	สิงคโปร์	จีน (แผ่นดินใหญ่)	จีน (ฮ่องกง)	จีน (ไต้หวัน)	รวมทุกสัญชาติ (คน)
ปี พ.ศ.						
พ.ศ. 2559	7,263	1,900	65,793	2,715	1,498	1,423,698
พ.ศ. 2560	8,488	2,183	103,352	3,091	1,738	1,525,301
การเพิ่ม/ลดของจำนวน (ร้อยละ)	+16.87	+14.89	+57.09	+13.85	+16.02	+7.14

ท่าอากาศยานถือเป็นด่านปราการแรกในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติสู่สถานีปลายทาง การปรากฏการใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆ ณ เขตหรือบริเวณนั้นเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของภาษาต่างประเทศนั้นๆ ที่ส่งผลโดยตรงต่อชุมชน อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับในตัวตนด้านภาษา และวัฒนธรรมของกลุ่มชนที่ใช้ภาษาต่างประเทศนั้นๆ อีกด้วย “ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape)” เป็นแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญกับภาษาที่ปรากฏในป้ายต่างๆ เช่น ป้ายสาธารณะ ป้ายโฆษณา ชื่อถนน ชื่อสถานที่ ป้ายร้านค้า เป็นต้น (Coulmas, 2009, p. 15) โดยชื่อทฤษฎีภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ในงานวิจัยนี้อ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ของกฤตพล วังภูสิต (2555) ที่ศึกษาชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ ซึ่งในการก้าวเข้าสู่ไมซ์ซิตี้ (MICE CITY) ในระดับชาตินั้น การเข้าถึงเมืองเป็นปัจจัยหลักอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวไมซ์ และนอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศก็เป็นปัจจัยรองอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมให้การเข้าถึงเมืองหรือการเดินทางต่อสู่ปลายทางมีประสิทธิภาพสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

อุตสาหกรรมการจัดประชุมนานาชาติ การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการจัดแสดงสินค้านานาชาติ (Meetings, Incentive, Conventions and Exhibitions - MICE) คือ อุตสาหกรรมบริการด้านหนึ่งที่กำลังมีบทบาทและสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก ดังสถิติประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) หรือ สสปน. (Thailand Convention & Exhibition Bureau : TCEB) ไตรมาสที่ 1 ประจำปี 2561 สร้างรายได้มากถึง 17,112 ล้านบาท และในไตรมาสที่ 2 คาดว่าจะสร้างรายได้มากถึง 37,000 ล้านบาท ซึ่งปัจจุบันศูนย์กลางการจัดประชุมและการจัดแสดงสินค้าภายในประเทศกำหนดไว้ 5 เมือง ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) ขอนแก่น 3) ภูเก็ต 4) พัทยา และ 5) กรุงเทพมหานคร (ดังภาพที่ 1) ซึ่งเมืองต่าง ๆ ข้างต้นมีขีดความสามารถอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ที่สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) กำหนดคือ 1) ความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) 2) การสนับสนุนจากพื้นที่ (Local Support) 3) โอกาสเสริมจากการประชุม (Extra-Conference Opportunities) 4) ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก (Accommodation Facilities) 5) สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงาน (Meeting Facilities) 6) ข้อมูลสนับสนุนพื้นที่ (Information) 7) สภาพแวดล้อมในพื้นที่ (Site Environment) และ 8) เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ในด้านอื่น ๆ (Other Criteria) แต่การเพิ่มจำนวนการจัดงานไมซ์ในอนาคต น่ามาซึ่งความจำเป็นในการพิจารณาตั้งจังหวัดที่มีศักยภาพในการจัดงานในกลุ่มไมซ์เป็นเมืองรองเพิ่มเติม และมีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับอย่างเป็นรูปธรรม

ภาพที่ 1 เมืองศูนย์กลางการจัดงานกลุ่มไมซ์ ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน), 2561)

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาการใช้ภาษาจีนในป้ายต่าง ๆ ของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นภาษาที่กำลังมีอิทธิพลต่อสังคมโลกเป็นอย่างมากในปัจจุบัน ตามแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) พร้อมทั้งวิเคราะห์ความพร้อมของสภาพแวดล้อมในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความ

พร้อมด้านภาษาจีนให้กับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการพัฒนาจังหวัดสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ระดับชาติ ทั้งนี้ข้อมูลปฐมภูมิของป้ายในท่าอากาศยานนานาชาติสุราษฎร์ธานี ได้มาจากการเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องป้ายและชื่อธุรกิจการค้าในท่าอากาศยานนานาชาติสุราษฎร์ธานี : การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ซึ่งการวิจัยนี้ได้ นำข้อมูลปฐมภูมิและผลการวิจัยบางส่วนมาวิเคราะห์ในมิติอื่น ๆ ที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ในระดับชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ภาษาจีนในป้ายต่าง ๆ ของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงขีดความพร้อมด้านภาษาจีน
3. เพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนสู่ไมซ์ซิตี้ (MICE CITY) ในระดับชาติ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารวิชาการ โดยศึกษาเอกสารประเภทหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยุทัศน์ด้านภาษาศาสตร์ วิทยุภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ วิทยุนโยบายภาษา บทความวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภาษาในป้าย นโยบายเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) เกณฑ์การพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ (MICE CITY) เป็นต้น
2. การลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลโดยการถ่ายภาพป้ายและชื่อธุรกิจร้านค้าทั้งวันภาษาและอวัจนภาษาที่ปรากฏในห้องผู้โดยสารขาเข้า - ผู้โดยสารขาออก และอาคารท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งป้ายที่จัดทำขึ้นโดยภาครัฐจำนวน 69 ป้าย และภาคเอกชนจำนวน 143 ป้าย รวมทั้งสิ้น 212 ป้าย
3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลภาพของป้ายและชื่อธุรกิจร้านค้าที่รวบรวมได้มาจัดหมวดหมู่และแบ่งประเภท จากนั้นจัดทำค่าความถี่และค่าร้อยละของป้ายที่ปรากฏภาษาจีน พร้อมนำมาวิเคราะห์ผลเชิงสถิติในด้านต่าง ๆ และนำเสนอในรูปแบบของการเขียนบรรยาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ป้ายและชื่อธุรกิจร้านค้าทั้งวันภาษาและอวัจนภาษาที่ปรากฏในห้องผู้โดยสารขาเข้า - ผู้โดยสารขาออก และอาคารท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งป้ายที่จัดทำขึ้นโดยภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งที่เป็นป้ายถาวรและป้ายชั่วคราว โดยจำเพาะเจาะจงวิเคราะห์ป้ายและชื่อธุรกิจร้านค้าที่ปรากฏภาษาจีน เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ (แยกตามสัญชาติ) ที่เข้ามายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสร้างรายได้สูงสุดคือกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน

ป้ายที่จัดทำขึ้นโดยภาครัฐ หมายถึง ป้ายถาวรหรือป้ายชั่วคราว ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ เช่น กรมศุลกากร บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

ป้ายที่จัดทำขึ้นโดยภาคเอกชน หมายถึง ป้ายถาวรหรือป้ายชั่วคราว ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานเอกชน เช่น ห้างร้าน สายการบินต่าง ๆ เป็นต้น

วจนภาษา คือ ภาษาถ้อยคำทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน
 อวจนภาษา คือ ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาพูดและภาษาเขียนที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ
 น้ำเสียง สีหน้าท่าทาง เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านสถานที่วิจัย คือ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย
 ห้องผู้โดยสารขาเข้า - ผู้โดยสารขาออก และอาคารท่าอากาศยาน
2. ขอบเขตด้านประชากร คือ ป้ายและชื่อธุรกิจร้านค้าภาษาจีนที่ปรากฏในห้องผู้โดยสารขาเข้า
 -ผู้โดยสารขาออก และอาคารท่าอากาศยาน
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การศึกษาการใช้ภาษาจีนในป้ายและชื่อธุรกิจร้านค้าที่ปรากฏใน
 ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี และการศึกษาเกณฑ์การพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ (MICE CITY)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีทศวรรษเชิงภาษาศาสตร์ของทอม เฮอริบเนอร์ (Huebner, 2009) ซึ่งนำทฤษฎี S P E A K I N G ของไฮม์ส์ (Dell Hymes) มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ภาพที่ 2) กล่าวคือ การใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่นอกจากจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของหลักไวยากรณ์แล้วยังต้องมีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทด้วย

S (Setting) : ฉาก คือ สถานที่หรือพื้นที่ที่ปรากฏของป้าย ในการวิเคราะห์มุ่งเน้นการพิจารณาสภาพแวดล้อมทางกายภาพว่าเป็นป้ายที่จัดทำขึ้นในเขตนั้น ๆ ซึ่งรวมถึงสภาพสังคมที่เกี่ยวข้องด้วย

P (Participants) : ผู้ร่วมเหตุการณ์ คือ ผู้ส่งสารและผู้รับสาร สำหรับแนวคิดของทฤษฎีทศวรรษเชิงภาษาศาสตร์นั้นจะพิจารณาว่าใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย (ผู้ส่งสาร) และป้ายนั้นถูกจัดทำขึ้นเพื่อสื่อสารไปยังใคร (ผู้รับสาร)

E (Ends) : จุดมุ่งหมาย คือ วัตถุประสงค์ของป้ายนั้น ๆ ที่มีการจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น ป้ายประกาศที่จัดทำขึ้นเพื่อให้คำชี้แจงหรือแนะนำ ป้ายของธุรกิจร้านค้าที่มุ่งเน้นถึงการชักชวนหรือโน้มน้าว เป็นต้น

A (Act sequence) : การลำดับวจนกรรม คือ การจัดลำดับเรียบเรียงการให้ข้อมูลในป้าย

K (Key) : น้ำเสียง คือ ลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้าย

I (Instrumentalities) : เครื่องมือในการสื่อสาร คือ วจนภาษาหรืออวจนภาษาที่ใช้ในป้าย เช่น ภาษาและตัวอักษร สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างต่าง ๆ เป็นต้น

N (Norms of Interaction & Interpretation) : บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ คือ ข้อตกลงอันเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ในระหว่างการสื่อสารและข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่ใช้ในการสื่อสารซึ่งอาจแตกต่างกันตามลักษณะของวัฒนธรรมในแต่ละสังคม เช่น ประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G (Genre) : ประเภท คือ ประเภทป้ายต่าง ๆ ได้แก่ ป้ายประกาศ ป้ายเตือน ป้ายร้านค้า ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

S P E A K I N G

S (Setting) : ฉาก
 P (Participants) : ผู้ร่วมเหตุการณ์
 E (Ends) : จุดมุ่งหมาย
 A (Act sequence) : การลำดับกิจกรรม
 K (Key) : นำเสียง
 I (Instrumentalities) : เครื่องมือในการสื่อสาร
 N (Norms of Interaction & Interpretation) : บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ
 G (Genre) : ประเภท

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้ยังได้นำเอาหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ไมซ์ซิตี้ (MICE CITY) โดยสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เข้ามาบูรณาการการประเมินความพร้อมของการพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นไมซ์ซิตี้ในระดับชาติ โดยมุ่งเน้นถึงการวิเคราะห์ศักยภาพทางภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ไมซ์ซิตี้ (MICE CITY) ในข้อที่หนึ่งคือ ความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) ดังภาพที่ 3

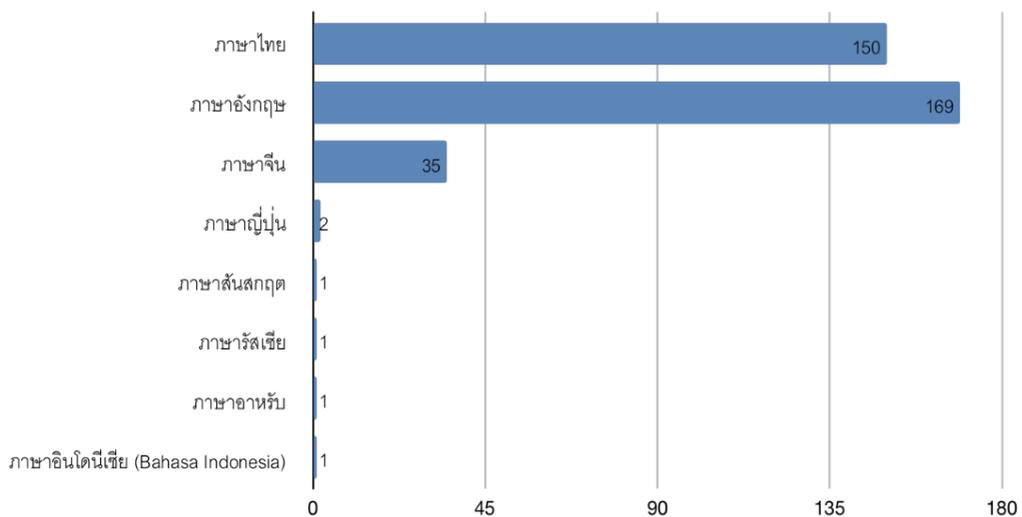
- 1) ความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility)
- 2) การสนับสนุนจากพื้นที่ (Local Support)
- 3) โอกาสเสริมจากการประชุม (Extra-Conference Opportunities)
- 4) ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก (Accommodation Facilities)
- 5) สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงาน (Meeting Facilities)
- 6) ข้อมูลสนับสนุนพื้นที่ (Information)
- 7) สภาพแวดล้อมในพื้นที่ (Site Environment)
- 8) เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ในด้านอื่น ๆ (Other Criteria)

ภาพที่ 3 หลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ไมซ์ซิตี้ (MICE CITY)
 (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน), 2561)

ผลการวิจัย

จากการสำรวจและถ่ายภาพป้ายต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูลในห้องผู้โดยสารขาเข้า - ผู้โดยสารขาออก และอาคารท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวนป้ายทั้งสิ้น 212 ป้าย แบ่งเป็นป้ายของภาครัฐ 69 ป้าย คิดเป็นร้อยละ 33 และป้ายของภาคเอกชน 143 ป้าย คิดเป็นร้อยละ 67 ป้ายของภาครัฐ

โดยมากเป็นป้ายประกาศ ป้ายประชาสัมพันธ์ ป้ายข้อมูล เป็นต้น และป้ายของภาคเอกชนเป็นป้ายประเภทการค้า โฆษณา การลงทุน การให้ข้อมูลทางธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งภาษาที่มีค่าความถี่การใช้มากที่สุดคือ 1) ภาษาอังกฤษ 169 ครั้ง 2) ภาษาไทย 150 ครั้ง 3) ภาษาจีน 35 ครั้ง 4) ภาษาญี่ปุ่น 2 ครั้ง 5) ภาษาสันสกฤต 1 ครั้ง 6) ภาษารัสเซีย 1 ครั้ง 7) ภาษาอาหรับ 1 ครั้ง และ 8) ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) 1 ครั้ง (ดังภาพที่ 4) จากสถิติค่าความถี่ข้างต้นพบว่า ภาษาที่มีอิทธิพลมากที่สุดซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยคือ ภาษาอังกฤษ (เซวง จันทรเชตต์, 2528, หน้า 43) อันดับที่ 2 คือ ภาษาไทย ซึ่งมีบทบาทเป็นภาษาประจำชาติ และอันดับที่ 3 คือ ภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาที่กำลังได้รับความนิยมและมีบทบาทมากในสังคมโลก ซึ่งสอดคล้องกับสถิตินักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลมายังประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

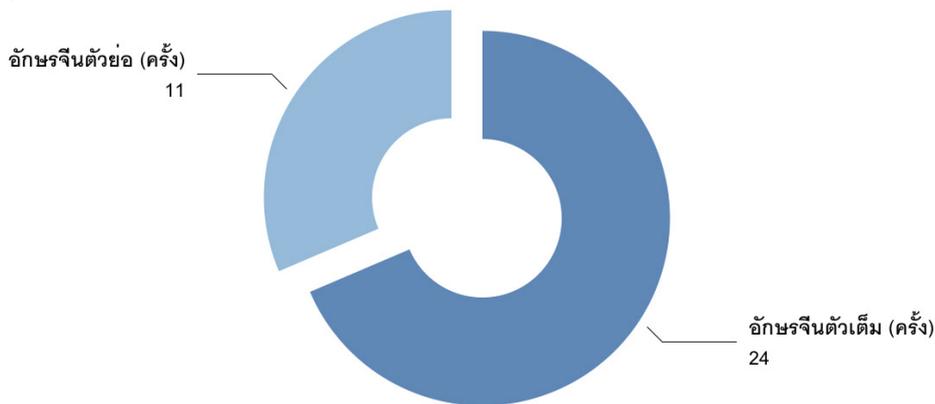

ภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงค่าความถี่ของภาษาที่พบในป้าย ณ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการวิเคราะห์พบว่า ภาพสะท้อนจากกรอบแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ด้านนโยบายภาษาที่ใช้ดำเนินการในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น มีการแปรผันไปตามความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย กล่าวคือ นโยบายภาษาที่ใช้ดำเนินการในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นนโยบายภาษาที่ส่งเสริมการใช้ที่หลากหลายและเป็นอิสระตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งเดิมประเทศไทยมีการกำหนดนโยบายภาษาที่ส่งเสริมภาษาเดียว (monolingual policy) โดยใช้มาตรการเข้มงวดในการเร่งรัดกระบวนการลดขนาดของกลุ่มผู้พูดภาษาใดภาษาหนึ่งที่ไม่ใช่ภาษาทางการของประเทศ ให้เล็กลงหรือเหลือจำนวนน้อยลง (ทรงพร ทาเจริญศักดิ์, 2552, หน้า 36)

นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความถี่การใช้ภาษาจีน ณ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า ภาษาจีนที่ใช้เป็นอักษรจีนตัวเต็มจำนวน 24 ครั้ง และอักษรจีนตัวย่อ 11 ครั้ง รวม 35 ครั้ง (ดังภาพที่ 5) จากสถิติข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การจัดทำป้ายนั้นไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดปัจจุบันของสาธารณรัฐประชาชนจีน คือ “กฎหมายภาษาและอักษรกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน” ที่กำหนดให้อักษรจีนตัวย่อ เป็นอักษรกลางที่ใช้ทั่วไปในสาธารณรัฐประชาชนจีน และกฎหมายดังกล่าวก็ยังเป็นเสมือน

แม่บทในการเป็นเกณฑ์มาตรฐานให้กับประเทศต่าง ๆ ที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน ซึ่งการทำป้ายภาษาจีนในระยะแรกเป็นการจัดทำขึ้นเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย สิงคโปร์ ฮ่องกงและไต้หวันซึ่งใช้อักษรจีนตัวเต็มในการสื่อสาร ซึ่งปัจจุบันกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักที่ใช้บริการ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้นเป็นนักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงเกิดความไม่สอดคล้องระหว่างการทำป้ายกับประโยชน์ใช้สอยของผู้ใช้บริการในปัจจุบัน

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงสถิติการใช้ภาษาจีน ณ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี (อักษรจีนตัวเต็มและอักษรจีนตัวย่อ)

การจัดประเภทของป้ายภาษาจีนเรียงตามลำดับความสำคัญและสถิติของป้ายที่ปรากฏภาษาจีนประกอบด้วย 1) งานบริการการบิน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะที่ใช้ในการโดยสารทางอากาศ 2) งานบริการทั่วไป สถิติที่ปรากฏเป็นข้อความการให้บริการทั่วไป เช่น การบอกทาง การบอกราคา การบอกข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ 3) ประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล เป็นการบอกข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ 4) การค้าและการลงทุน ป้ายที่ใช้ในการค้า เช่น ป้ายเสนอราคาที่พักโรงแรม 5) ชื่อห้างร้าน ชื่อเฉพาะของห้างร้านที่มีการแปลเป็นภาษาจีน และ 6) อาหารและเครื่องดื่ม เช่นชื่อของอาหารและเครื่องดื่มต่าง ๆ (ดังตารางที่ 2) ซึ่งงานบริการการบินมีป้ายภาษาจีนปรากฏมากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง และโดยมากเป็นป้ายที่จัดทำขึ้นโดยภาครัฐและเป็นป้ายถาวรมากกว่าป้ายชั่วคราวที่จัดทำโดยภาคเอกชน เช่น ตรวจบัตรโดยสาร Check in 办理登记手续 รับกระเป๋า Baggage Claim 行李领取 เป็นต้น ลำดับที่ 2 เป็นป้ายด้านงานบริการทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นป้ายชั่วคราวหรือป้ายอิเล็กทรอนิกส์(ป้ายอักษรวิ่ง ป้ายไฟ เป็นต้น)ที่จัดทำขึ้นโดยภาคเอกชนเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวจีนโดยเฉพาะ เช่น ป้ายบริการรถโดยสารหรือเรือโดยสารไปยังเกาะพะงัน เกาะเต่า เกาะสมุย 帕安岛、涛岛、苏梅岛 เป็นต้น และลำดับที่ 3 คือ ป้ายประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูล ซึ่งจัดทำโดยภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ป้ายจุดประชาสัมพันธ์ 咨询服务 ป้ายการขอคืนภาษี 退税 ป้ายจุดอาสาสมัครบริการนักท่องเที่ยว 旅游部志愿者 เป็นต้น

ตารางที่ 2 สถิติการจัดประเภทของป้ายภาษาจีน ณ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาษาและการแบ่งประเภท	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	
ภาษาจีน	(รวม) 35	100	ตัวอย่างข้อความภาษาจีน
	(ตัวเต็ม) 24	68.57	
	(ตัวย่อ) 11	31.43	
งานบริการการบิน	14	40	国际行李领取
งานบริการทั่วไป	9	25.71	機場巴士服務
ประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล	6	17.14	旅遊部志願者
การค้าการลงทุน	3	8.57	德萬酒店
ชื่อห้างร้าน	2	5.71	鱈魚皮包
อาหารและเครื่องดื่ม	1	2.87	咖啡

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ทางการเมืองในอดีตส่งผลให้การเผยแพร่ของภาษาจีนในประเทศไทยนั้น มีการศึกษา การใช้ การเรียนการสอนที่จำกัด และมีการส่งเสริมอย่างเป็นทางการเป็นอิสระหลังจากที่ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการแล้วในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 จึงจะสังเกตได้โดยง่ายว่าภาษาจีนที่ปรากฏในที่สาธารณะนั้นมักปรากฏควบคู่กับภาษาไทยหรือ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากป้ายที่ต้องการสื่อสารเฉพาะกลุ่ม หรือได้รับอิทธิพลจากชุมชนและสังคมจีนอย่างเข้มข้น จึงจะปรากฏการใช้ภาษาจีนเดี่ยว ๆ เช่น ป้ายห้างร้าน ป้ายชื่อเฉพาะ เป็นต้น ซึ่งการใช้ภาษาจีนแบบเดี่ยวยังมีปรากฏในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพียงร้อยละ 1.88 ซึ่งเป็นสถิติที่น้อยมาก โดยทั่วไปจะพบป้ายภาษาจีนซึ่งปรากฏควบคู่กับภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษเป็นหลัก หรือหากมีปรากฏร่วมกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ก็จะเป็นข้อสังเกตที่สะท้อนภาพ ของผู้เข้าใช้บริการ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างชัดเจนว่าเป็นชาติที่เดินทางเข้ามา มากเป็นพิเศษเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การค้า อุตสาหกรรมยางพารา อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และอุตสาหกรรมประมง เป็นต้น ซึ่งจะปรากฏร่วมกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษารัสเซีย ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) เป็นต้น มีเพียงภาษาสันสกฤต ภาษาเดียวเท่านั้นที่สะท้อนให้เห็น ถึงการใช้ภาษาที่สะท้อนวัฒนธรรม คือ ป้ายข้อมูลพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ ซึ่งเป็นโบราณวัตถุที่ขุดพบใน อำเภอไชยา เป็นศิลปะศรีวิชัยซึ่งเคยมีอารยธรรมรุ่งเรืองในแถบภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยและเป็นเสมือนสัญลักษณ์ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ป้ายดังกล่าวมีการเทียบเคียงชื่อของพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เป็นภาษาต่าง ๆ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงสถิติการปรากฏของภาษาจีนกับภาษาอื่น ๆ

ตารางแสดงสถิติการปรากฏของหน่วยภาษาและสัญลักษณ์พร้อมตัวอย่าง			
หน่วยภาษาและสัญลักษณ์	จำนวนครั้งที่ปรากฏ	ร้อยละ	ตัวอย่าง
ภาษาจีน (1 หน่วย)	4	1.88	可收人民币
ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน (3 หน่วย)	4	1.88	ตรวจบัตรโดยสาร Check in 办理登记手续
ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เครื่องหมาย (3 หน่วย)	5	2.35	请勿吸烟 NO SMOKING
ภาษาไทย ภาษาสันสกฤต ภาษาจีน (3 หน่วย)	1	0.47	พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ 觀世音 अवलोकितेश्वर
ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ตัวเลข (3 หน่วย)	1	0.47	行李规定 20 cm X 30 cm X 40 cm 何物制限 20 cm X 30 cm X 40 cm
ภาษารัสเซีย ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) ภาษาจีน (3 หน่วย)	1	0.47	Обмен валюты menebas 兑换
ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เครื่องหมาย (4 หน่วย)	12	5.66	รับกระเป๋า Baggage Claim 行李领取
ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เครื่องหมาย ตัวเลข (4 หน่วย)	2	0.94	VAT REFUND P.P.10 退税

ตารางแสดงสถิติการปรากฏของหน่วยภาษาและสัญลักษณ์พร้อมตัวอย่าง			
หน่วยภาษาและสัญลักษณ์	จำนวนครั้งที่ปรากฏ	ร้อยละ	ตัวอย่าง
ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เครื่องหมาย ตัวเลข (5 หน่วย)	4	1.88	ประสบการณ์การเดินทาง @The One Hotel 德萬酒店 START 690.- 081-5977-618
ภาษาไทย ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน เครื่องหมาย ตัวเลข (5 หน่วย)	1	0.47	ห้ามสูบบุหรี่ ฝ่าฝืนมีโทษปรับ ตามกฎหมาย 5,000 บาท No Smoking, It is against the law to smoke in these premises. Fine 5,000 Baht. 禁止吸煙，違反者 將被處以 5,000 塊 泰銖罰款 禁煙場所!もし喫煙 された場合は、 5000バーツの 罰金とされてい た だ き ま す。

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีถึงขีดความพร้อมด้านภาษาจีน ในป้ายสาธารณะและป้ายห้างร้านตามกรอบแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

ด้านปริมาณ พบว่า

1. ป้ายสาธารณะและป้ายห้างร้านในอาคารผู้โดยสารขาเข้า - ผู้โดยสารขาออกและอาคารท่าอากาศยานไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ กล่าวคือ ภาษาที่ปรากฏไม่มีความหลากหลายตามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ ซึ่งนอกเหนือจากชาวไทยแล้ว ยังมีกลุ่มชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ฮองกง ไต้หวัน ชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร อีกทั้งพื้นที่ในการ

ติดป้ายต่าง ๆ นั้น ก็ไม่ครอบคลุมทั่วทั้งท่าอากาศยานและการติดป้ายต่าง ๆ ไม่มีความเด่นชัดเพื่ออำนวยความสะดวกมากพออาจเพราะด้วยโครงสร้างเดิมของอาคารท่าอากาศยาน

2. บทบาทของภาครัฐมีส่วนในการจัดทำป้ายน้อยเกินไป ซึ่งส่วนใหญ่ป้ายที่จัดทำขึ้นเป็นป้ายที่จัดทำโดยภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการที่ต้องการสื่อสารกับผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งข้อความที่ปรากฏในป้ายบางส่วนไม่เหมาะสมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางภาษาจีนของจังหวัดในเชิงคุณภาพและกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่กำลังจะพัฒนาสู่โมเดิร์นในระดับชาติ

ด้านคุณภาพ พบว่า

1. การใช้อักษรจีนไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่สาธารณรัฐประชาชนจีนกำหนดให้อักษรจีนด้วยย่อเป็นอักษรกลางในการสื่อสารตาม “กฎหมายภาษาและอักษรกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน” ซึ่งผ่านการรับรองจากการประชุมสภาประชาชนแห่งชาติจีน ครั้งที่ 9 ในการประชุมย่อยที่ 18 และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 มกราคม 2554

2. ข้อความภาษาจีนที่จัดทำโดยภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ ข้อความบางส่วนไม่ถูกต้องเป็นการใช้ภาษาที่แปลข้อความมาจากโปรแกรมแปลภาษา ซึ่งขาดความแม่นยำและความเหมาะสมตามบริบทการใช้ภาษา อีกทั้งป้ายที่จัดทำขึ้นเป็นป้ายชั่วคราวขาดความมั่นคงและขาดความน่าเชื่อถือ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และศักยภาพทางภาษาจีนของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาพรวม

สรุปและอภิปรายผล

ภาพสะท้อนการใช้ภาษาจีนในป้ายของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีทัศนเชิงภาษาศาสตร์ของทอม เฮอริบเนอร์ (Huebner, 2009) ซึ่งนำทฤษฎี SPEAKING ของไฮม์ส์ (Dell Hymes) มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวคือ ป้ายภาษาจีนมีความสอดคล้องกับฉาก (Setting) คือ สถานที่ที่ปรากฏป้าย และสอดคล้องกับผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants) คือ ผู้ส่งสารและผู้รับสารตรงไปตามวัตถุประสงค์ (Ends) ของการสื่อสาร เช่น การสื่อสารด้านงานบริการและงานท่าอากาศยาน (Act sequence) : การลำดับวัจนกรรม การนำเสนอลำดับของภาษาในป้ายสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของภาษาจีนอย่างชัดเจน น้ำเสียง (Key) คือการใช้ภาษาจีนที่โดดเด่นกว่าภาษาอื่น ๆ เครื่องมือในการสื่อสาร (Instrumentalities) คือ วัจนภาษาหรืออวัจนภาษาที่ใช้ในป้าย เช่น ภาษาและตัวอักษร สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับสาระที่ปรากฏในป้ายและเข้าใจได้ง่าย บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norms of Interaction & Interpretation) มีการยอมรับการใช้อักษรจีนในการทำป้ายในรูปแบบต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย และ ประเภท (Genre) มีการจัดแบ่งประเภทของป้ายเป็นประเภทต่าง ๆ อย่างชัดเจนดังข้อมูลข้างต้น ทั้งนี้ป้ายต่าง ๆ ด้านภาษาจีนยังขาดปริมาณที่เหมาะสมให้ครอบคลุมกับงานด้านต่าง ๆ ของท่าอากาศยาน ความเหมาะสมของการใช้อักษรจีนด้วยย่อที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน และความเป็นเอกภาพของป้ายต่าง ๆ ในท่าอากาศยานทั้งป้ายถาวรและป้ายชั่วคราว

ขีดความพร้อมด้านภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาสู่การเป็นโมเดิร์นในระดับชาติ ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความพร้อมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ

และทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่อุดมสมบูรณ์ แต่อุปสรรคอย่างหนึ่งที่เป็นปัจจัยหลักคือ ศักยภาพทางภาษาต่างประเทศที่จะต้องสอดคล้องกับการเข้ามาของกลุ่มอุตสาหกรรมไม้นั้นๆยังไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องศักยภาพและความพร้อมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ในการพัฒนาเป็น MICE Destination (สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพัทลุง) ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีศักยภาพเพียงพอต่อการเป็น 'ไมซ์ซิตี้'ในระดับภูมิภาค และสามารถพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ในระดับชาติได้ในอนาคต (วิชุดา มาชูและคณะ, 2561) ซึ่งจังหวัดคู่แข่งในการพัฒนาสู่ไมซ์ซิตี้ในระดับชาติ คือจังหวัดสงขลา ซึ่งมีทรัพยากรด้านต่าง ๆ เทียบเท่ากับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและมีประเด็นที่เป็นโอกาสและประเด็นที่เป็นอุปสรรค ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดสงขลา

ประเด็นการวิเคราะห์	ประเด็นที่เป็นโอกาส	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค
1. การแข่งขัน	จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความพร้อมด้านทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติคือ เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า เป็นต้น ซึ่งปัจจัยข้างต้น ส่งผลให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีโอกาสในการพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ในระดับชาติได้และมีความได้เปรียบกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในฝั่งอ่าวไทย	จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความหลากหลายของกลุ่มชนน้อยมากกว่า จังหวัด สงขลา ที่มีความหลากหลายและเข้มแข็งมากของชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยเชื้อสายมาเลเซีย เป็นต้น ส่งผลให้ภาพลักษณ์ความหลากหลายของจังหวัดสงขลา มีความเข้มข้นมากกว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. สภาพสังคม	จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีภาพลักษณ์ความมั่นคงที่ดี อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอ่าวไทยอีกด้วย ต่างจากจังหวัดสงขลาที่ผลกระทบจากการก่อการร้ายในเขตพื้นที่เสี่ยงซึ่งส่งผลโดยตรงต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่น	จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นพื้นที่ภายในประเทศไกลจากเขตแดนประเทศอื่น ๆ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวจังหวัดสงขลา มีความได้เปรียบที่สามารถเดินทางไปยังมาเลเซียได้โดยสะดวก

ประเด็นการวิเคราะห์	ประเด็นที่เป็นโอกาส	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค
3. การเข้าถึงเมือง	จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถเข้าถึงเมืองได้หลายวิธี ทั้งโดยรถไฟ รถโดยสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือทางอากาศ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีท่าอากาศยานนานาชาติ 2 แห่ง คือ ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี และท่าอากาศยานนานาชาติเกาะสมุย ซึ่งเป็นปลายทางสำคัญที่ผู้ใช้บริการกลุ่มไมซ์ สามารถเลือกได้ตามความต้องการ	ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวนของเที่ยวบินน้อยกว่าท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และรองรับเที่ยวบินบินตรงจากต่างประเทศได้น้อยกว่า การเชื่อมโยงระหว่างท่าอากาศยานมีข้อจำกัดมากกว่าท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กล่าวคือ มีเพียงสายการบินไทยสมายล์เท่านั้นที่สามารถเชื่อมต่อไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้ และท่าอากาศยานนานาชาติเกาะสมุยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงกว่าท่าอากาศยานอื่น ๆ

จากข้อมูลในตารางที่ 4 พบว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความพร้อมเพียงพอที่จะพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตีระดับชาติในอนาคต และสามารถสร้างความมั่นคงที่เป็นเอกลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวชุมชนในฝั่งอ่าวไทยได้ ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา มาชูและคณะ (2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของจังหวัดสงขลาด้านอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ซึ่งได้กล่าวถึงคู่แข่งสำคัญของจังหวัดสงขลาในการพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตีในระดับชาติ (สาลินี ทิพย์เพ็ง และคณะ, 2561)

การหาแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนสู่ไมซ์ซิตี (MICE CITY) ในระดับชาติต้องได้รับการสนับสนุนหลักจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมศักยภาพด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษาจีน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสื่อสารทางภาษาจีนเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจไมซ์และนักท่องเที่ยวชาวจีน (แผ่นดินใหญ่ ไต้หวันและฮ่องกง) สิงคโปร์ มาเลเซีย ได้แก่ 1) การจัดอบรมภาษาจีนเฉพาะทาง (ด้านท่าอากาศยาน งานบริการ งานโรงแรม) 2) การจัดโครงการความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการและผู้ใช้บริการเพื่อให้ผู้สื่อสารได้ใช้ภาษาจีนโดยตรงกับเจ้าของภาษา เช่น การจัดโครงการภาษาจีนเพื่องานบริการ การท่องเที่ยว เป็นต้น และ 3) การทำความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนกับหน่วยงานด้านการศึกษาของจังหวัดในการส่งเสริมหรือ

ให้ความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนกับประชาชนทั่วไป สำหรับการจัดทำป้ายในท่าอากาศยานนานาชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรมีการพิจารณาเป็นวาระเร่งด่วนในการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน เพื่อความเป็นเอกภาพของท่าอากาศยานและควรรขยายขอบเขตสูงงานบริการด้านอื่น ๆ ต่อไป เพื่อเป็นการยกระดับความพร้อมทางภาษาจีนของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในการก้าวเข้าสู่ไมซ์ซิตี้ (MICE CITY) ในระดับชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการ ผู้ใช้บริการ และผู้ให้บริการในการวางแผนทางการจัดทำป้ายของท่าอากาศยานขึ้นใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน รวมทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวหรือผู้ใช้บริการต่างชาติที่มีอิทธิพลต่อการใช้บริการในท่าอากาศยาน โดยข้อมูลจากการสำรวจควรมานำจัดทำป้ายที่มีภาษาที่หลากหลายและครอบคลุมกับงานด้านต่าง ๆ ของท่าอากาศยาน เพื่อสามารถเชื่อมโยงไปยังงานด้านอื่น ๆ ได้

2. ป้ายที่จัดทำควรมีความเป็นเอกภาพเดียวกัน กล่าวคือ ควรเป็นป้ายที่จัดทำโดยภาครัฐซึ่งสามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใช้บริการได้ โดยในการจัดทำควรคำนึงถึงความหลากหลาย ประโยชน์การใช้งาน และความสะดวกต่อการใช้งานให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เช่น การจัดทำป้ายอิเล็กทรอนิกส์ คิวอาร์โค้ด (QR Code) เป็นต้น

3. ภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาที่หลากหลายเหมาะกับการให้บริการและการให้บริการ อีกทั้งยังสามารถสร้างให้สิ่งแวดล้อมของความหลากหลายทางภาษาเป็นหนึ่งในแหล่งการเรียนรู้ที่มีชีวิต เพื่อเอื้ออำนวยต่อการศึกษาดูงานตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553

4. ด้านภาษาจีน ควรมีการปรับปรุงอักษรจีนตัวเต็มเป็นอักษรจีนตัวย่อให้สอดคล้องกับการใช้ปัจจุบันที่สามารถรองรับกับกลุ่มนักท่องเที่ยวหรือผู้ใช้บริการภาษาจีนที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

5. หลังจากที่มีการจัดทำหรือปรับปรุงป้ายในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ควรมีการขยายผลไปยังการบริการด้านอื่น ๆ เช่น งานโรงแรม สถานที่ท่องเที่ยว การจัดแสดงสินค้า เป็นต้น เพื่อเป็นการยกระดับความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถก้าวสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ในระดับชาติได้ในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ประจำปีงบประมาณ 2562 รหัสโครงการ LAM6203032S

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561). **สถิติด้านการท่องเที่ยว**. 9 กันยายน 2561, http://www.mots.go.th/more_news.php?cid=414&filename=index.
- กฤตพล วังภูสิต. (2555). **ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชวง จันทร์เขตต์. (2528). **การแปลเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ทรงพร ทาเจริญศักดิ์. (2552). **นโยบายภาษาและความมั่นคงแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: สแควร์ปรีนซ์.
- ธุรกิจไม่ซ์ ปี 61. (2561). **ธุรกิจไม่ซ์ ปี 61 คิกคัก บิ๊กอีเวนท์จ่อพาเหรดเข้าไทยเพียงบ**. 10 ตุลาคม 2561, <http://www.thansettakij.com/content/274579>.
- วิชุดา มาชูและคณะ. (2561). **ศักยภาพและความพร้อมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ในการพัฒนาเป็น MICE Destination (สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพัทลุง)**. 5 ตุลาคม 2561, <http://mice.in.th/the-study-of-efficiency-and-preparedness-of-east-coast-southern-sub-region>.
- สาลินี ทิพย์เพ็งและคณะ. (2561). การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของจังหวัดสงขลาด้านอุตสาหกรรมไม่ซ์ (MICE). **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 13(2), 191-206.
- สำนักงานส่งเสริมการประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน). (2561). **แผนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมไม่ซ์ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2561 - 2564**. สืบค้นจาก <http://www.chiangmai.go.th/managing/public/D2/2D08May2018105403.pdf>.
- Coulmas, Florian. (2009). Linguistic Landscaping and the Seed of the Public Sphere. In Shohamy, Elana & Gorter Durk (eds.), *Linguistic Landscape: Expanding the Scenery*. New York: Routledge, 13-24.
- Huebner, Thom. (2009). A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes. In Shohamy, Elana & Gorter Durk (eds.), *Linguistic Landscape: Expanding the Scenery*. New York: Routledge, 70-87.
- 金怡. 语言景观理论框架研究[J]. 皖西学院学报, (2017). (33)
- 刘楚群. 语言景观之城市映像研究[J]. 语言战略研究, (2017). (8)
- 中华人民共和国中央人民政府. 中华人民共和国国家通用语言文字法 [EB/OL]. http://www.gov.cn/ziliao/flfg/2005-08/31/content_27920.htm